

第九章

玉器概述

殷志强

鉴赏玉器，读者首先会问，什么是玉？这是一个简单又不易回答的问题。

1863年，法国地质矿物学家德莫尔，根据传到欧洲的中国清代乾隆朝玉器，进行物理化学实验，结果表明，玉材有两种，即角闪石和辉石类。角闪石亦称软玉；硬度为莫氏6-6.5度，比重2.55-2.65，其主要成分是硅酸钙的纤维矿物，属于角闪石的一种。角闪石的色泽较近于油脂的凝脂美，纯者色白，俗称羊脂玉，细腻温润，非常名贵，经济价值极高。又因角闪石含有少量氧化金属离子而呈现青、绿、黑、黄等色或杂色。辉石类亦称硬玉，因翠绿者质地最佳，在中国又有翡翠之雅称。硬度为6.75-7度，比重3.2-3.3。辉石类则以硅酸钠和硅酸铝为主，有隐约的水晶状结构，质地坚硬，密度较高，具有玻璃的光泽，清澈晶莹。翠绿色、苹果绿、雪花白、娇嫩的淡紫色，都是辉石类的典型色泽。辉石类18世纪后方被中国玉匠大量采用。因此，中国古代玉器绝大部分为角闪石制品。这是矿物学上的玉。

中国文化学上的玉内涵较宽。汉许慎在《说文解字》中说，玉，石之美兼五德者。所谓五德，即指玉的五个特性。凡具坚韧的质地，晶润的光泽，绚丽的色彩，致密而透明的组织，舒扬致远的声音的美石，都被认为是玉。按此标准，古人心目中的玉，不仅包括真玉(角闪石)还包括蛇纹石、绿松石、孔雀石、玛瑙、水晶、琥珀、红绿宝石等彩石玉。因

此，鉴赏古玉时，我们不能只用现代科学知识来甄别优劣，还必须要有历史眼光。

中国是世界上主要产玉国，不仅开采历史悠久，而且分布地域极广，蕴量丰富。据《山海经》记载，中国产玉的地点有两百余处。经过数千年的开采利用，有的玉矿已枯竭，但一些著名玉矿至今仍在大量开采，为中国玉雕；艺术的向前发展，提供源源不尽的原料。中国最著名的产玉地是新疆和田。和田玉蕴量最富，色泽最艳，品质最优，价格最昂，是中国古代玉器原料的重要来源，历代皇室都爱用和田玉器。除和田玉外，甘肃的酒泉玉，陕西的蓝田玉，河南的独山玉和密县玉，辽宁的岫岩玉等，也是中国玉器的常用原料。

中国有句至理名言，叫“他山之石，可以攻玉”，这道出了琢玉的真谛。事实上，巧夺天工的玉器，不是雕刻出来的，而是利用硬度高于玉的金刚砂、石英、柘榴石等“解玉砂”，辅以水来研磨玉石，琢制成所设计的成品。所以，用行话来说，制玉不叫雕玉，而称治玉，或是琢玉、碾玉、琢琢玉。琢玉的技巧是高超的，而治玉工具却是简陋的，直到近代，中国人一直使用传统工具，如线锯、钢和熟铁制成的圆盘、圆轮、钻床、半圆盘和架以木制的车床来制作玉器。在铁器发明之前的新石器和青铜时代，大部分工具甚至只是以木竹器、骨器和砂岩配制而成。如此原始的工具，能琢磨出如此精彩的玉器，真是人间奇迹。

对玉有个初步了解后，余下的问题是如何鉴赏玉器。笔者认为，鉴赏玉器必须记住十个字，山川之精英，人文之精美。山川之精英，讲的是材质美，每件玉器必须弄清它是角闪石还是翠玉，或是绿松石、玛瑙、蛇纹石、水晶等彩石玉，进一步还要探讨它的产地。人文之精美，指的是玉器的造型美和雕琢美，以及影响造型美雕琢美的工艺、社会诸因

素。由于历代玉材的不同，琢玉工具和琢玉技巧的不同，加上审美情趣和风俗习惯的不同，玉器的用途和所扮演的角色不同，每个时期玉器的造型及主题风格也是各不相同的，千姿万态，竞相争艳。

中国玉器源远流长，已有七千年的辉煌历史。七千年前南方河姆渡文化的先民们，在选石制器过程中，有意识地把拣到的美石制成装饰品，打扮自己，美化生活，揭开了中国玉文化的序幕。在距今四五年前的新石器时代晚期，辽河流域，黄河上下，长江南北，中国玉文化的曙光到处闪耀。当时琢玉已从制石行业分离出来，成为独立的手工业部门。以太湖流域良渚文化、辽河流域红山文化的出土玉器，最为引人注目。

良渚文化玉器种类较多，典型器有玉琮、玉璧、玉钺、三叉形玉器及成串玉项饰等。良渚玉器以体大自居，显得深沉严谨，对称均衡得到了充分的应用，尤以浅浮雕的装饰手法见长，特别是线刻技艺达到了后世也几乎望尘莫及时地步。最能反映良渚琢玉水平的是形式多样，数量众多，又使人高深莫测的玉琮和兽面羽人纹的刻面。

与良渚玉器相比，红山文化少见呆板的方形玉器，而以动物玉器和圆形玉器为特色。典型器有玉龙、玉兽形饰、玉箍形器等。红山文化琢玉技艺最大的特点是，玉匠能巧妙地运用玉材，把握住物体的造型特点，寥寥数刀，把器物的形象刻画得栩栩如生，十分传神。“神似”是红山古玉最大的特色。红山古玉，不以大取胜，而以精巧见长。

从良渚、红山古玉多出自大中型墓葬分析，新石器时代玉器除祭天祀地，陪葬殓尸等几种用途外，还有辟邪，象征着权力、财富、贵贱等。中国玉器一开始，就带有神秘的色彩。

传说中的夏代，是中国第一阶级社会。随着考古资料的不断积累，传说逐步变为现实，夏代文化正在不断揭示出来。夏代玉器的风格，应是良渚文化、龙山文化、红山文化玉器向殷商玉器的过渡形态，这可从河南偃师二里头遗址出土玉器窥其一斑。而里头出土的七孔玉刀，造型源出新石器时代晚期的多孔石刀，而刻纹又带有商代玉器双线勾勒的滥觞，应是夏代玉器。

商代是我国第一个有书写文字的奴隶制国家。商代文明不仅以庄重的青铜器闻名，也以众多的玉器著称。

商代早期玉器发现不多，琢制也较粗糙。商代晚期玉器以安阳殷墟妇好墓出土玉器为代表，共出土玉器755件，按用途可分为礼器、仪仗、工具、生活用具、装饰品和杂器六类。商代玉匠开始使用和田玉，并且数量较多。商代出现了仿青铜彝器的璧玉簋、青玉簋等实用器皿。动物、人物玉器大大超过几何形玉器，玉龙、玉凤、玉鹦鹉，神态各异，形神毕肖。玉人，或站，或跪，或坐，姿态多样；是主人，还是奴仆、俘虏，难以辨明。商代已出现了我国最早的俏色玉器——玉鳖。最令人叹服和最为成功的是，商代已开始有了大量的圆雕作品，此外玉匠还运用双线并列的阴刻线条(俗称双勾线)，有意识地将一条阳纹呈现在两条阴线中间，使阴阳线同时发挥刚劲有力的作用，而把整个图案变化得曲尽其妙。既消除了完全使用阴线的单调感，又增强了图案花纹线条的立体感。

西周玉器在继承殷商玉器双线勾勒技艺的同时，独创一面坡粗线或细阴线镂刻的琢玉技艺，这在鸟形玉刀和兽面纹玉饰上大放异彩。但从总体上看，西周玉器没有商代玉器活泼多样，而显得有点呆板，过于规矩。这与西周严格的宗法、礼俗制度也不无关系。

春秋战国时期，政治上诸侯争霸，学术上百家争鸣，文化艺术上百花齐放，玉雕艺术光辉灿烂，它可与当时地中海流域的希腊、罗马石雕艺术相媲美。

东周王室和各路诸侯，为了各自的利益，都把玉当作自己(君子)的化身。他们佩挂玉饰，以标榜自己是有“德”的仁人君子。“君子无故，玉不去身。”每一位士大夫，从头到脚，都有一系列的玉佩饰，尤其腰下的玉佩系列更加复杂化。所以当时佩玉特别发达。能体现时代精神的是大量龙、凤、虎形玉佩，造型呈富有动态美的S形，具有浓厚的中国气派和民族特色。饰纹出现了隐起的谷纹，附以镂空技法，地子上施以单阴线勾连纹或双勾阴线叶纹，显得饱和而又和谐。人首蛇身玉饰、鸚鵡首拱形玉饰，反映了春秋诸侯国琢玉水平和佩玉水平和佩玉情形。湖北曾侯乙墓出土的多节玉佩，河南辉县固围村出土的大玉璜佩，都用若干节玉片组成一完整玉佩，是战国玉佩中工艺难度最大的。玉带钩和玉剑饰(玉具剑)，是这时新出现的玉器。

春秋战国时期，和田玉大量输入中原，王室诸侯竞相选用和田玉，故宫珍藏的勾连纹玉灯，是标准的和田玉，此时儒生们把礼学与和田玉结合起来研究，用和田玉来体现礼学思想。为适应统治者喜爱和田玉的心理，便以儒家的仁、智、义、礼、乐、忠、信、天、地、德等传统观念，比附在和田玉物理化学性能上的各种特点，随之“君子比德于玉”，玉有五德、九德、十一德等学说应运而生。“抽绎玉之属性，赋以哲学思想而道德化；排列玉之形制，赋以阴阳思想而宗教化；比较玉之尺度，赋以爵位等级而政治化。”(郭宝钧《古玉新诠》)是当时礼学与玉器研究的高度理论概括。这是中国玉雕艺术经久不衰的理论依据，是中国人七千年爱玉风尚的精神支柱。

秦代虽有被誉为世界第八奇观的兵马俑，但出土秦玉寥寥可数。秦玉艺术面貌还有赖于地下考古的新发现。

汉代玉器继承战国玉雕的精华，继续有所发展，并奠定了中国玉文化的基本格局。汉代玉器可分为礼玉、葬玉、饰玉、陈设玉四大类，最能体现汉代玉器特色和雕琢工艺水平的，是葬玉和陈设玉。

为祈求尸体不朽而制造的葬玉，有玉衣、九窍塞、玉琀和握玉四种。玉衣因死者身份、官衔高低有别，又有金、银、铜缕之分。九窍塞是填塞或遮盖死者的耳、目、口、鼻、肛门和生殖器九个窍孔之用的，目的是防止人体内的“精气”由九窍逸出，以达尸骨不腐。汉代葬玉很多，但工艺水平不高。反映汉代玉器工艺水平的是陈设玉。这些写实主义的陈设玉有玉奔马、玉熊、玉鹰、玉辟邪等，多为圆雕或高浮雕作品，凝聚着汉代浑厚豪放的艺术风格。汉皇室装饰玉有衰落的趋势，多见小型的心形玉佩、玉刚卯、玉觿(XI希)等。近年，偏居岭南的汉代南越王国出土大批装饰玉，以龙虎并体玉带钩、镂空龙凤纹玉套环最为精美，堪称稀世珍宝。汉代玉器饰纹除沿用战国的勾连谷纹外，还大量使用饕餮纹和螭虎纹。东汉时，阴线刻纹又复苏盛行，绘画趣味有所加强。河北定远出土玉屏上的阴线刻东王公、西王母，即是一幅白描线画。

在中国玉器工艺史上，长达三个半世纪的三国魏晋南北朝，是高度发达的汉唐玉雕间的一个低潮，出土玉器极少，而且都具汉代遗韵，有所创新者，唯有玉杯和玉盏。这与当时风靡一时的佛教美术陵墓石刻艺术极不相称。究其原委，当时不爱好琢玉，而盛行吃玉。在神仙思想和道教炼丹术的影响下，觅玉、吃玉达到了疯狂的程度。“玉亦仙药，但难得耳。”“服金者，寿如金；服玉者，寿如玉。”早期玉器的美术价值和礼仪观念，这时消失殆尽。

隋代著名的玉器有李静训墓出土的金扣白玉盏，琢磨精细，质地温润，光泽柔和，金玉互为衬托，富丽高雅。

唐代玉器数量虽不多，但所见玉器件件都是珍品，琢琢工艺极佳。唐代玉匠从绘画、雕塑及西域艺术中吸取艺术营养，琢磨出具有盛唐风格的玉器。八瓣花纹玉杯，兽首形玛瑙杯，既是唐代玉雕艺术的真实写照，又是中西文化交流的实物见证。

公元960至1234年的274年间，是中国历史上宋、辽、金的对峙分裂时期。宋代承五代大乱之余，虽不是一个强盛的王朝，而在对中国文化史上却是一个重要时期。宋、辽、金既互相征伐又互通贸易，经济、文化交往十分密切，玉器艺术共同繁荣。宋徽宗赵佶的嗜玉成瘾，金石学的兴起，工笔绘画的发展，城市经济的繁荣，写实主义和世俗化的倾向，都直接或间接地促进了宋、辽、金玉器的空前发展。宋、辽、金玉器实用装饰玉占重要地位，“礼”性大减，“玩”味大增，玉器更接近现实生活。南宋的玉荷叶杯，北宋的花形镂雕玉佩，女真、契丹的“春水玉”、“秋山玉”，是代表这一时期琢玉水平的佳作。

元代玉器承延宋、金时的艺术风格，采取起突手法，其典型器物是渎山大玉海，随形施艺，海神兽畅游于惊涛骇浪之中，颇具元人雄健豪迈之气魄。

明清时期是中国玉器的鼎盛时期，其玉质之美，琢工之精，器形之丰，作品之多，使用之广，都是前所未有的，明清皇室都爱玉成风，乾隆皇帝更是不遗余力地加以提倡，并试图从理论上为他爱玉如命寻找依据。定陵出土的明代玉碗、清代的菊瓣形玉盘、桐荫仕女图玉雕，都是皇室用玉。其时民间玉肆十分兴隆，苏州专诸巷是明代的琢玉中心，“良玉虽集京师，工巧则推苏郡”。

明清玉器千姿百态，茶酒具盛行，仿古玉器层出不穷。炉、薰、瓶、鼎、簋仿古玉器，器型仿三代青铜彝器，而其纹饰则反映了玉匠的见解，工艺更是典型的明清时作。玉器与社会文化生活关系日臻密切，文人在书斋作画、书写，往往也用玉做洗、注、笔筒、墨床、镇纸、臂搁等文具，或以玉作陈设装饰。玉山子是清代新式玉器，大禹治水图是我国现存最大的玉山子。清代兼蓄西域痕都斯坦玉器的琢玉成就，琢制了一批胎薄如纸，轻巧隽秀的“番作”玉器。

明清玉器借鉴绘画、雕刻、工艺的表现手法，汲取传统的阳线、阴线、平凸、隐起、起突、镂空、立体、俏色、烧古等多种琢玉工艺，融合贯通，综合应用，使其作品达到了炉火纯青的艺术境界。

中国玉器经过七千年的持续发展，经过无数能工巧匠的精雕细琢，经过历代统治者和鉴赏家的使用赏玩，经过礼学家的诠释美化，最后成为一种具有超自然力的物品，无所不能，无处不用玉，玉成了人生不可缺少的精神寄托。在中国古代艺术宝库中，自新石器时代绵延七千年经久不衰者，是玉器；与人们生活关系最密切者，也是玉器。玉已深深地融合在中国传统文化与礼俗之中，充当着特殊的角色，发挥着其他工艺美术品不能替代的作用，并打上了政治的、宗教的、道德的、价值的烙印，蒙上了一层使人难以揭开的神秘面纱。

软玉，英文写作Nephrite，它源于希腊语，有“肾脏”之意。古代欧洲人和美洲人与中国人一样，都迷信玉，认为佩戴玉石可以辟邪，可以治愈肾病。然而，在用玉历史、碾琢技艺和用途方面，无论是日本古玉，新西兰毛利族玉器，印第安人玉器，还是阿拉伯玉器，西伯利亚古玉，欧洲古玉，都无法与中国相提并论，它们或是昙花一现，或源流无绪，或玉质粗劣，或中国琢草率，或种类单调，或用途狭隘。中

国玉器杂世界琢玉工艺史上占有绝对优势，中国既是产玉大国，又是琢玉大国。中国玉器在世界文化宝库中独树一帜，闪耀着迷人的光彩。

生词解释

生词	拼音	解释
角闪石	j iǎoshānshí	หินเหลี่ยมมีแสง (?.)
辉石类	huīshílèi	หินมีแสง (?.)
软玉	ruǎnyù	หยกเนื้ออ่อน
硅酸钙	guīshuāngài	แคลเซียมซิลิกेट
油脂	yóuzhī	ไขมัน
凝脂美	níngzhīměi	ความงามจากการที่ไขมันจับกันเป็นก้อน
呈现	chéngxiàn	ปรากฏออกมากให้เห็น
硅酸钠	guīshuānnà	โซเดียมซิลิกेट
硅酸铝	guīshuānlǚ	อะลูมิเนียมซิลิกेट
原料	yuánliào	วัตถุดิบ
琢玉	zhuóyù	สลักหยก
真谛	zhēndì	ความจริง สังฆธรรม
研磨	yánmó	ขัดๆ
鉴赏	j iànshǎng	พิจารณาวิเคราะห์ชั้นชั้น
呆板	dāibǎn	แข็งท่อไม่มีชีวิตชีวา
辟邪	bìxié	ป้องกันสิ่งเลวร้าย
象征	xiàngzhēng	สัญลักษณ์
粗糙	cūcào	หยาบ
仪仗	yìzhàng	ของที่ใช้ในพิธีกรรม
器皿	qìmǐn	ภาชนะ
几何形	jǐhéxíng	ลาย เรขาคณิต
奴仆	núpú	คนรับใช้

俘虏	fúlǔ	เซลล์ศึก
辨明	biànmíng	แยกแยะได้อย่างชัดเจน
圆雕	yuándiāo	ประติมกรรมลอยตា
单调感	dāndiàogǎn	ให้ความรู้สึกที่โดดเดี่ยว
立体感	lìtǐgǎn	ให้ความรู้สึกมีความลึกในภาพ (เป็นภาพ 3 มิติ)
相媲美	xiāngpíměi	เปรียบเทียบความสวยงาม
体现	tǐxiàn	ปรากฏชัด แสดงออกถึง
饱和	bǎohé	รวมไว้ด้วย
和谐	héxié	ไปด้วยกัน คล้อยตามกัน
理论	lǐlùn	ทฤษฎี
奠定	diàndìng	วางรากฐาน
陈设	chénshè	ตั้งแสดงไว้ ประดับไว้
祈求	qǐqiú	อธิษฐาน
浮雕	fúdiāo	สลักนูนสูง
遗韵	yíyùn	สิ่งที่เหลือมาจากการสมัยก่อน
低潮	dīcháo	เสื่อมลง ลดลง
原委	yuánwéi	ตลอดเรื่อง ตนสายปลายเหตุ
碾琢	liǎnzhuó	สลัก แกะสลัก
对峙	duìzhì	ยืนประจำหน้ากัน
倾向	qīngxiàng	มีแนวโน้ม
承延	chéngyán	รับสืบทอดจาก
气魄	qìpò	จิตวิญญาณ
仿古	fánggǔ	เลียนแบบของโบราณ
典型	diǎnxíng	ต้นฉบับ แบบอย่าง
烙印	luòyìn	ตราสำหรับประทับ

艺术考古词汇

地质矿物学家	=	นักธรณีเริ่ราตุวิทยา
物理化学实验	=	การทดลองทางชีววิทยาและพิสิกส์วิทยา
甄别优劣	=	คัดเลือกเอาสิ่งดีแยกจากสิ่งไม่ดี
至理名言	=	คำพูดที่มีเหตุผล
引人注目	=	ทำให้เป็นที่สุดๆ
陪葬殓尸	=	ของที่ฝังไว้พร้อมคนตาย
圆雕作品	=	ผลงานด้านปัจมีกรรมลอยตัว
阴刻线条	=	เส้นสลักนูนตัว
刚劲有力	=	เส้นสลักเต็มไปด้วยพลัง
琢玉技艺	=	ศิลปะเทคนิคในการสลักหิน
百家争鸣	=	คนมีชื่อเสียงมากมาย
百花齐放	=	คนมีชื่อเสียงกันมากมาย
光辉灿烂	=	เจริญรุ่งเรือง มีแสงสว่างเจิดจรัส
镂空技法	=	เทคนิคและวิธีการในการฉลุลาย
单阴线勾连纹	=	ลายสลักนูนตัวเส้นเดียวเกี่ยวต่อเนื่องกัน
双勾阴线叶纹	=	ลายสลักนูนตัว เป็นลายใบไม้คู่เกี่ยวต่อเนื่องกัน
道德化	=	ทำให้เป็นแบบจริยธรรม
寥寥可数	=	น้อยมากจนสามารถนับได้
实写主义	=	เขียนตามความเป็นจริง
勾连谷纹	=	ลายเมล็ดข้าวเกี่ยวต่อ กัน
饕餮纹	=	ลายหน้าสัตว์ (ลายเทาเที่ย)
螭虎纹	=	ลายมังกรเสื้อ
复苏盛行	=	กลับเจริญรุ่งเรืองอีกครั้ง
风靡一时	=	นิยมกันระยะหนึ่ง
消失殆尽	=	หายหมดไม่มีอะไรเหลือ
真实写照	=	เขียนจากเรื่องจริง ภาคตามของจริง

实物见证	=	มีของแท้เป็นหลักฐานอ้างอิง
互相挞伐	=	ต่างฝ่ายต่างรุกรานกัน
互通贸易	=	ต่างฝ่ายต่างทำการค้ากัน
嗜玉成瘾	=	ชอบหยอกันจนติดเหมือนยาเสพติด
随行施艺	=	สลักลายตามรูปลักษณะของก้อนหยก
随形之丰	=	มีแบบอย่าง รูปทรงมากมาย
爱玉成风	=	ชอบหยอกันกล้ายเป็นแฟชั่น
目臻密切	=	นับวันจะยิ่งมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น

问答题

1. 中国人在什么时代开始采用玉?
2. 玉在中国文化学方面的重要性是怎么样的呢?
3. 中国产玉区在什么地方?
4. 笔者认为鉴赏玉器必须记住什么?
5. 请说说中国玉器的历史。
6. 良渚文化和红山文化有何分别?
7. 商代的人喜欢玉吗? 为什么?
8. 春秋战国时期人们所认识的玉与商周有何不同? 请说说。
9. 汉代的玉器可以分为几种? 请详细说明。
10. 中国的玉在什么时期开始低潮? 为什么?
11. 明清是中国玉器的鼎盛时期, 你知道为什么吗? 请详细说。
12. 你觉得玉可以辟邪吗? 可以治病吗? 请说说。

บทแปลบทที่ 9 เรื่องนายกโดยสังเขป อินจือเฉียง

การที่จะซื่อชุมชน ก่อนอื่นผู้อ่านจะต้องดามนว่า หยกคืออะไร นี่คือคำダメที่ง่ายและตอบได้ไม่ยานัก

หากทางรัฐมนตรีมีความหมายที่กว้างขวางมากกว่า
ในหนังสือชื่อข้าเหวินเจี้ย้อ ของ
สวีเช่น ในสมัยราชวงศ์ชัน กล่าวว่า หาก คือ ความสวยงามของหินที่มีคุณค่า 5 ประการ ที่เรียกว่าคุณค่า
5 ประการก็คือหมายถึงลักษณะพิเศษของหิน อย่าง ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหินที่แข็งแกร่งความงาม
ระยับระยับของเนื้อหิน สีสันสวยงามน่าดู การประسانด้วของเนื้อหินที่แน่นแต่มีแสงมองทะลุได้
เสียงของหินดังกังวาลไปไกล คุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนถูกจัดว่าหินชนิดนั้น ๆ เป็น "หิน" ทั้งนั้น จาก
มาตรฐานเดียวกันนี้ หากในความเข้าใจของคนโบราณ ไม่เพียงแต่จะรวมถึงหินแท้ ๆ (หินเหลี่ยมมี
เงา) แล้วยังรวมทั้งหินลาย หินสีเขียวตันสน หินสีเขียวแกง หินโนรา แก้วผลึก จำพัน พลดอยแดง พลดอย
เขียว เป็นต้น ตั้งนั้น ในการศูนย์โบราณนั้น เราไม่อาจใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันมาตัดสินหรือ
แยกแยะได้ ทั้งยังต้องมีความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ด้วย

ประเทศจีนเป็นประเทศที่ผลิตหอยแผลงสำคัญแห่งหนึ่งในโลก ไม่เพียงแต่จะมีประวัติการทำหอยอันยาวนานมาแล้ว ทั้งยังกระจายไปยังเขตต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งนินหอยก้มือญี่ปุ่นมากมาย จากการบันทึกในหนังสือฐานให้จัง แผลงหอยของจีนมีมากกว่า 200 แห่ง จากการเปิดป้อมหอยมาใช้กว่า หลายพันปีมาแล้ว แผลงหินหอยบางแห่งก็ถูกขุดจนหมดแล้ว แต่ก็ยังมีแผลงหินหอยบางแห่งยังคงสามารถให้หอยได้เป็นจำนวนมากมาก ๆ ทำให้ศิลปะสลักหอยของจีนเจริญรุ่งเรืองไปอย่างรวดเร็ว ทั้งยังเป็นแหล่งที่ให้ภัตตุดิบไม่รู้จักหมวดอีกด้วย แหล่งผลิตหอยมีชื่อเสียงของจีน คือเมืองเหอเฉียนมณฑลซินเกียง ที่เหอเฉียนสามารถให้หอยจำนวนมาก ทั้งหอยก้มือสันสวยงาม เนื้หอยก็ดี๊ดี ราคางูงสุด แหล่งนี้ก็คือที่มาของแหล่งภัตตุดิบสำคัญของเครื่องหอยในสมัยโบราณ ราชวงศ์ทุกราชวงศ์ของจีนล้วนชอบที่ใช้เครื่องหอยจากแหล่งหอยเหอเฉียน นอกจากเมืองนี้แล้ว หอยจากเมืองจ้าเฉวียน มณฑลกานซูและหอยจากหนานเฉียน มณฑลช่านชี ภูเขาตู้ชาน และจำเกอมีเชียน มณฑลหนานหนาน หอยจากเมืองชีวเชียน มณฑลเหลียวหนิง เป็นต้น ก็เป็นแหล่งภัตตุดิบที่ต้องใช้ประจำในการทำเครื่องหอยของจีน

ประเทศจีนมีคำโบราณว่า “หินจากหินภูเขาหากสามารถนำมารถนำมาทำหอยได้” คำพูดนี้ได้ทำให้เห็นถึงความแท้จริงของการสลักหอย ความจริงแล้วหอยที่มีความสวยงามมีสลักของสรรคันธ์ไม่ใช่ เพราะมีการสลัก แต่การใช้ความแข็งแกร่งกว่าหอยของหินจินกังชา หินคัวอู หินสีอนหลิว แล้วใช้หรายชนิดหนึ่งเรียกว่าเจี้ยวช้า ผสมกับน้ำแล้วนำมาขัดหอยดังกล่าว ก็จะได้ผลงานตามที่ออกแบบไว้ ดังนั้น จึงเรียกการทำแบบนี้ว่า การผลิตหอยไม่เรียกว่าการสลักแต่เรียกว่าขัดหอยหรือเจียระไนหอย เทคนิคและวิธีการเจียระไนถือว่าเป็นเทคนิคสูง แต่เครื่องมือใน การขัดหอยกันนั้นกลับดูเรียบง่าย ต่อมาจันถึงปัจจุบัน ชาวจีนยังคงใช้เครื่องมือแบบโบราณ เช่นใบเลื่อย เหล็กที่ผ้าจนร้อนแล้วนำมาทำเป็นจานกลมมีลักษณะแท่นจากครึ่งวงกลม และแท่นที่ทำด้วยไม้เป็นเครื่องผลิตหอย ก่อนที่จะรุ้จักการใช้เครื่องมือ เหล็ก และเครื่องสำอางของคนสมัยหินใหม่และสมัยสำริดนั้น เครื่องมือawanในญี่ปุ่นเพียงเครื่องมือทำจากไม้ไผ่ เครื่องมือทำจากกระดูกแล้วนำมาใช้ประกอบกับเครื่องมือหิน เครื่องมือที่ล้าสมัยเท่านี้สามารถนำมาประดิษฐ์เครื่องหอยได้สวยงามมาก จึงนับเป็นสิ่งที่แปลกกว่าให้โลกนี้มี

สำหรับการเข้าใจเรื่องหอยเบื้องต้นแล้ว บัญหาอื่น ๆ ที่เหลือก็คือจะดูหอยอย่างไร ผู้เขียนมีความเห็นว่า การดูหอยจะต้องจำ 10 คำ ดังนี้ สิ่งดีเลิศแห่งเทือกเขาลำธาร คือสิ่งดีเลิศแห่งมวลมนุษย์ และศาสตร์ทั้งปวง (ธรรมชาติเลิศล้ำ ความปราดเปรื่องของมนุษย์ล้ำลึก) คำว่าธรรมชาติเลิศล้ำก็คือเนื้อหินสวย หอยแต่ละชิ้นเราต้องดูให้ถ่องแท้ว่าเป็นหอยของหินเหลี่ยมมีเงา หรือหอยเขียวซุยอวี หรือหินสีเขียวสน หินไมรา หินลายญี่ หรือแก้วผลึก และลึกไปกว่านั้นยังต้องศึกษาแหล่งที่มาของมันด้วย คำว่า ความปราดเปรื่องของมนุษย์ล้ำลึก หมายความว่ามีมีการสลักและจัดรูปแบบของหอยได้สวยงามได้

รับผลกระทบจากกฎแบบการสักทางด้านศิลปะและสาเหตุทางด้านสังคม เนื่องจากแต่ละสมัยหากไม่เหมือนกัน เครื่องมือที่ใช้ในการสักหลากหลายและเทคนิคของการสักก็ไม่เหมือนกัน ประกอบกับความนิยมในเรื่องความงามไม่เหมือนกันประเพณีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทั้งประบิณเนื้องหากและบทบาทของหยกไม่เหมือนกัน การทำรูปแบบในแต่ละสมัยและตัวริชของแต่ละยุคจึงแตกต่างกันไปรูปแบบที่หลักหลาจึงแข็งข้นประชันความงามกัน

เครื่องหมายของจีนมีความเป็นมาภานานมาก กล่าวได้ว่ามีการนิยมใช้มากกว่าเจ็ดพันปีแล้ว เมื่อเจ็ดพันปีก่อนนั้น บรรพบุรุษของชาวจีนทางใต้ที่วัฒนธรรมเห็นผู้ต้องการเลือกหินทำเครื่องมือหินนั้น พากขาเข้ามาเลือกหินเนื้อสวยงามทำเครื่องประดับ เพื่อตกแต่งตนเอง ทำให้ดูสวยงามนั้นซึ่งเป็นการเริ่มเปิดม่านครั้งแรกเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำเครื่องหมายของจีน ในช่วงกลางของปลายสมัยหินใหม่ซึ่งห่างจากปัจจุบันไปสี่ห้าพันปี ที่ແ penet ลุ่มแม่น้ำเหลียวเหอตตอนบนและตอนล่างของแม่น้ำหวงเหอตอนเหนือ และตอนใต้ของแม่น้ำจางเจียง แสงสว่างแห่งวัฒนธรรมหมายของจีนได้กระจายไปทั่ว ขณะนั้นงานด้านสักหมายก็แยกออกมารากจากการสักหิน แล้วได้กลายเป็นงานฝีมือที่เป็นอิสระด้านหนึ่ง จนมีงานเครื่องหมายจากวัฒนธรรมเหลี่ยงจุจากที่ราบลุ่มแม่น้ำให้ทุ่ แล้ววัฒนธรรมหงษานจากที่ราบลุ่มแม่น้ำเหลียวเหอที่สวยงามเป็นที่ต้องตาผู้พบเห็นมากที่สุด

แบบและชนิดของหยกในวัฒนธรรมเหลี่ยงจุมีมากกว่าที่อื่น ที่จัดว่าเป็นแบบตัวอย่าง (หรือเป็นต้นแบบ) คือ หยกจง หยกจง หยกสามเหลี่ยมสวยงามและหมายที่สามารถนำมาร้อยเป็นสร้อยสำหรับเครื่องประดับ เป็นต้น หยกของวัฒนธรรมเหลี่ยงจุค่อนข้างเทอะทะ ดูหนักทึบหนา ใช้พื้นที่ทางด้านความสมดุลย์มาก นับว่ามีฝีมือในการสักแบบลายสักตื้น ซึ่งทำได้อย่างสวยงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝีมือในเส้นสักสวยงามจนสมัยอื่นไม่อาจเทียบได้ นับว่าเป็นผลงานที่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนถึงฝีมือในระดับมาตรฐานทางด้านต่าง ๆ ของการสักหมายอีกทั้งจำนวนเครื่องหมายที่พบก็มาก ที่ให้ความรู้สึกอย่างลึกซึ้งคือลายสักของหยกจงและลายคนที่มีหน้าเป็นสัตว์มีตัวเป็นนก

เมื่อเทียบกับเครื่องหมายของวัฒนธรรมเหลี่ยงจุแล้ว หยกสีเหลี่ยมซึ่งเป็นรูปแบบที่ไม่มีชีวิตซึ่งขาดของวัฒนธรรมหงษานนั้นมีน้อยมาก แต่จะมีเครื่องหมายรูปสัตว์ที่อยู่ในรูปวงกลมมากเป็นพิเศษ ที่ถือเป็นตัวอย่างของเครื่องหมายสมัยนี้คือเครื่องประดับรูปมังกรหยก หยกหยกสัตว์ และเสื้อเกาะหมายเป็นต้น สักษณะพิเศษของศิลปะการสักหมายของวัฒนธรรมหงษาน คือช่างสักหมายสามารถนำหมายมาสักอย่างมีเทคนิค โดยสักเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามลักษณะก้อนหยกด้วยการสักเพียงไม่กี่ครั้งก็สามารถเป็นรูปที่มีชีวิตซึ่งความนิยมจริงได้ ทั้งให้ความรู้สึกอย่างลึกซึ้ง ทำได้ราวกับเทพเนวมิต นี่คือลักษณะพิเศษของหยกโบราณที่หงษาน

เครื่องหมายโนบราวน์ของหงษาน ไม่ใช่ว่าจะพบมากน้อยแต่ที่พบก็มักจะเป็นเครื่องหมายที่ได้รับการสักสวยงามยิ่งนัก

จากการวิเคราะห์นโยบายจากวัฒนธรรมเหลี่ยงจูและหนังชานซึ่งมักจะพบในสุสานขนาดใหญ่และขนาดกลางนั้นทำให้รู้ว่าอยู่ในสมัยที่นิ่ม นอกจากจะใช้เป็นเครื่องสังเวยຝາດີນ แล้วมีไปกับศพ หรือให้ประโภชนอื่น ด้วยแล้วยังเป็นของสืบรวมคงคลาสามารถยั่งสืบสืบได้ยาวนาน ไม่เสื่อมคลายเป็นสัญลักษณ์ของพลังอำนาจ ความมั่งคั่ง ความสูงศักดิ์ เป็นต้น เครื่องหมายของจีนพอเริ่มต้นก็ได้พอกพาເเอกสารความลึกลับมาด้วย

ราชวงศ์เชี่ยวในนิยายปราบป่า คือการเริ่มนั่นของการแบ่งแยกชนชั้นทางสังคม จากการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีอย่างไม่หยุดยั้ง จึงทำให้นิยายปราบป่าคดีอยู่ ฯ กล้ายเป็นความจริง วัฒนธรรมเตี่ยงได้ถูกเปิดเผยออกตลอดเวลา ลักษณะเครื่องหมายของราชวงศ์เชี่ยว น่าจะเป็นรูปแบบหัวเสี้ยวหัวต่อของเครื่องหมายสมัยอินชานที่พบในวัฒนธรรมเหลียงจู วัฒนธรรมหลงชานและวัฒนธรรมหงชาน สิ่งี้เราอาจมองเห็นได้บ้างจากเครื่องหมายที่ขุดพบ จากคำบรรยายหลักๆ ตามเอกสาร เช่น พลเมืองหนาน ซึ่งที่เขียนหลักๆ ได้พบมีดหมายมีรู ๗ รู แบบของมันน่าจะได้แบบอย่างมาจากการมีดหินหลาวยุคของคนสมัยที่หินในเมืองปลาย และลายลักษณ์ที่มีดีก็เป็นลายที่มีรูปแบบเกี่ยวน้ำเงี้ยวเนื่องกับลายเส้นคู่ของสมัยราชวงศ์ชาง และนี่ก็คงจะต้องเป็นเครื่องหมายสมัยราชวงศ์เชี่ยว

ราชวงศ์ชางเป็นยุคสมัยที่มีตัวอักษรและปกครองแบบระบบภาษาสุกแกร่งสุดของจีน ความเจริญของราชวงศ์ชางไม่เพียงแต่เห็นในเครื่องสำอางด้านหนังห้องแล้ว ยังมีเครื่องหมายที่มีเชือกเสียงอีกมากมาย

เครื่องหมายที่พบในช่วงแรกของราชวงศ์ซำมีไม่นานนัก ฝีมือก็ค่อนข้างหยาบ ปลายสมัยราชวงศ์ซำมีเครื่องหมายที่สวยงามจัดเป็นตัวแทนของสมัยนี้คือเครื่องหมายจากสุสาน อันซึ่งผู้ร่วมมือที่เมืองอานหยาง พับหั้งหมุดรวม 755 ชิ้น หากแบ่งกันตามประวัติชนีเข็มอยแล้วก็จะได้เครื่องหมายที่ใช้ในพิธีกรรม อาชญาที่ใช้ในพิธีกรรมเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เครื่องประดับและเครื่องหมายเบ็ดเตล็ด รวม 6 ชนิดด้วยกัน ช่างสลักหมายในสมัยราชวงศ์ซำเริ่มใช้หมายจากเมืองเนอเดียน ทั้งใช้เป็นจำนวนมาก ในสมัยราชวงศ์ซำง ยังปรากฏภาษาชนะหมายเขียวที่ทำเลียนแบบเครื่องสำริดแบบอี๋ ภาษาชนะหมายกุย หมายเขียวมราถทำเลียนแบบ ภาษาชนะสำริดกุย หมายเขียวสดทำเลียนแบบภาษาชนะกุยรูปต่าง ๆ เป็นต้น เครื่องหมายที่สลักเป็นรูปสัตว์ รูปบุคคลที่ทำได้สวยงามจนมีรูปแบบสวยงามมากกว่ารูปแบบเรขาคณิต ทำทางที่เหมือนจริงมีชีวิตชีวาน เช่น มังกรหมาย งส์หมาย นาแก้วหมาย หมายสลักเป็นรูปบุคคล ไม่ว่าจะเป็นท่ายืน ท่ามั่ง ก็มีอิรยาบถหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเจ้ายายหรือคนรับใช้ ท่าสั่งใช้แรงงาน ก็ยกที่จะแยกแยกออกมาได้

ในสมัยราชวงศ์ช่างปراภูมีการนำหินมาสลักเป็นรูปเหมือนครัวแรกสุดของจีน คือ การทำรูปป่า และที่นับว่าเป็นการประสบความสำเร็จมากที่สุดก็คือปراภูมผลงานเป็นประติมากรรมลอดထาเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นช่างสลักหินก็ยังได้ใช้เส้นสลักนูนลึกและนูนต่ำควบคู่กันไป (เรียกวันโดยทั่วไปว่าเส้นศูนเยี้ยวกัน) โดยความตั้งใจให้เส้นนูนลึกปรากภูมระหว่างเส้นนูนต่ำสองเส้น ให้เส้นสลักทั้งนูนลึกและนูนต่ำแสดงพลังของเส้นที่มีมิต่อ กันในเวลาเดียวกัน จึงทำให้การปะกอบภาพทั้งภาพถ่ายเป็นความแผลกใหม่ด้วยเส้นทึบอุดง ทำให้หลุดพ้นจากความรู้สึกที่ได้เดียวกับการใช้เส้นสลักนูนลึกแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งยังเพิ่มความรู้สึกของความลึกแบบภาพสามมิติจากเส้นลวดลายต่าง ๆ ที่ปะกอบเป็นภาพอีกด้วย

ในขณะเดียวกันเครื่องหมายของราชวงศ์โจ瓦ตะวันตก ก็ได้รับสืบทอดเทคนิคในการสรักถาวรเส้นคู่เกี่ยวกันจากการทำเครื่องหมายในสมัยราชวงศ์อินชาห์ ทั้งได้สร้างเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำเส้นลายหยาบหรือเส้นละเอียดและการฉลุลาย จะเห็นได้ชัดการสรักหยกรูปนกและหน้าสัตว์ แต่เมื่อมองโดยรวมแล้ว เครื่องหมายของราชวงศ์โจ瓦ตะวันตกไม่มีแบบหลากหลายและลักษณะสักได้อ่อนยวาย มีชีวิตชีวาเหมือนเครื่องหมายของราชวงศ์ชาห์ และกลับดูดูแข็งกระด้างด้วยการเป็นระเบียบมากเกินไป ทั้งนี้ก็ย่อมเกี่ยวข้องกับการเครื่องครัดในกฎระเบียบ จารีตประเพณี พิธีกรรมของราชวงศ์โจ瓦ตะวันตกอย่างแน่นอน

ในสมัยชุนชิว จันกั่ว ทางด้านการปกครองเจ้าเมืองต่างแย่งอำนาจกัน ทางด้านวิชาการก็มีนักวิชาการมีชื่อเสียงมากมาย ทางศิลปะวัฒนธรรมก็เป็นยุคที่ศิลปะเบ่งบานเต็มที่ ในด้านการสังคมยังก็เจริญรุ่งเรืองเต็มที่ ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบได้กับความงามของศิลปะการสร้างหินของกรีกและโรมัน

เจ้าเมืองจากเมืองต่าง ๆ และราชสำนักของราชวงศ์โจวตะวันออกล้วนใช้หนังเพื่อผลประโยชน์ ส่วนตัว โดยใช้หนังเป็นเครื่องหมายแทนตนเอง พากเข้าจะแขวนหนังหรือประดับหนัง เพื่อแสดงให้เห็น ว่าตนเองเป็นพระมหากษัตริย์ที่เต็มไปด้วยคุณธรรม ดังคำที่กล่าวว่า “คนหากไม่ถ่ายหนյกจะไม่นำหางจาก ก้าย” ดังนั้นเสนาบดีคนนึง ๆ ตั้งแต่หัวจรดเท้าต่างมีการประดับหนังเป็นชุด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การ ประดับหนังจากเอลงมาอย่างมีแบบหลากหลายมากอย่างเหลือเกิน ดังนั้นหนยกจึงเป็นที่นิยมกันอย่างมาก ในสมัยนั้น สิ่งที่ทำให้เห็นถึงมีการสลักหนังของคนสมัยนั้นก็คือการทำหนังเครื่องประดับสำหรับแขวน หรือห้อยรูป มังกร แหงส เสือ เป็นจำนวนมาก ทั้งรูปแบบลักษณะท่าทางก็นลากหลายล้วนเป็นภาพที่มี ความงามอยู่ในรูปตัว S ทั้งนั้น ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะและความโดยเด่นของชนชาติอีน ลวด ลายที่ปรากฏเป็นลายเมล็ดข้าวผสมเข้ากับวิธีการสลักแบบอุด ตลอดทั้งพื้นที่เต็มไปด้วยลายเส้นนูนต่ำทำ ต่อเนื่องกันหรือลายเส้นสลักนูนต่ำคู่ประกอนกับลายใบไม้ ยังทำให้ดูสวยงามน่าจับต้องยิ่งนัก หมายเครื่อง

ประดับหัวคนตัวเป็นyu เครื่องประดับหยกทรงกระเข้ารับคานรูปหัวงแก้วสะท้อนให้ถึงมาตรฐานของฝีมือในการสลักหยกและการน้ำหยกมาเป็นเครื่องประดับในสมัยชุนชิว ที่สุสานเจิงไหว่อมณฑลเปiy ได้ขุดพบหยกประดับสำหรับห้อยเป็นแบบหลาย ๆ ข้อต่อ กัน หยกประดับสำหรับห้อย เรียกว่า อวี้หง พบพีตุ้หวยชุน จำเกอสุยเชี่ยน มนต์หยกหอนาน ล้วนใช้แผ่นหยกหลาย ๆ แผ่นต่อเป็นหยกประดับสำหรับห้อย หยกสำหรับห้อยเส้นนี้คือผลงานทางศิลปะที่ทำยากที่สุดในสมัยจันกั่ว เชิญขัดหยกและปลอกมีดหยกเป็นเครื่องหยกุปแบบใหม่ที่ปรากฏในสมัยนี้

ในสมัยชุนชิวจันกั่ว หยกจากเมืองเหอเตียนได้ถูกลำเลียงเข้าสู่ภาคกลางเป็นจำนวนมากมาก พระบรมวงศานุวงศ์และเจ้าผู้ครองนครต่างแห่งกันเลือกใช้หยกจากเมืองเหอเตียน ตะเกียงหยกลายดอกบัวเกี่ยวกันซึ่งเก็บไว้ที่พิธีภัณฑ์สถานของพระราชนบุรุษในรัตนคือหยกมาตรฐานจากเมืองเหอเตียน ในสมัยนั้นกีดกขากของสำนักปรัชญาซึ่งได้นำเข้าเรื่องจริตประเพณีและหยกจากเหอเตียนรวมเข้าด้วยกันแล้วกีดกขากการใช้หยกแสดงถึงความคิดเกี่ยวกับจริตประเพณี เพื่อให้เหมาะสมกับความประสงค์ของผู้บริหารແຜนตินที่รักขอบหยกจากเหอเตียน จึงได้มีการนำเอาความนีกคิดที่มีมาแต่ประเพณีของสำนักปรัชญาซึ่งได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย ความเมตตา ปัญญา ความยุติธรรม จริตประเพณี รู้ดูดตระ ความซื่อสัตย์ สัจจะ รู้จักฟ้า รู้จักดิน มีคุณธรรม ไปผนวกเข้ากับลักษณะพิเศษทางด้านต่าง ๆ ของเนื้อหยกหั้งด้านเคมีและฟิสิกซ์ แล้วจึงมีสิ่งที่ตามมาก็คือคำขวัญที่ว่า "คุณธรรมของความเป็นสุภาพบุรุษเปรียบได้กับหยก" และแล้วคำสอนที่ว่าหยกมีคุณธรรม 5 ประการ 9 ประการ 11 ประการต่าง ๆ จึงได้เกิดขึ้น คำมีกล่าวว่า "ดัง เอาลักษณะของหยกเข้ามาร่วมกับความคิดทางด้านปรัชญาแล้วกล้ายเป็นด้านจริตธรรม คุณธรรม การจัดลำดับรูปแบบของหยกให้เข้ากับความคิดทางด้านหินหยกแล้วกล้ายมาเป็นด้านศาสตร์ การเปรียบเทียบขนาดของหยก แล้วนำมาร่วมเข้ากับคำแห่งลำดับขั้นทางข้าราชการแล้วกล้ายมาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการปกครอง" ในหนังสือถือวิชินเฉวียน ของกัวเปาจิน ก็คือหนังสือพุดเกี่ยวกับการวิจัยและทดลองทฤษฎีที่ถูกเดิมพันนานาเกี่ยวกับชาติประเพณีการใช้หยก นี่ก็คือทฤษฎีที่ใช้อ้างอิงได้ตลอดเกี่ยวกับศิลปะการสลักหยกของจีน และนี่ก็คือความแน่นอนของความรักและนิยมหยกของชาวจีนที่มีเวลานานถึง 7000 ปีที่เดียว

ในสมัยราชวงศ์ชิง แม้จะมีถูกดำเนินสลักเป็นทหารและม้า ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์สิ่งที่ 8 ของโลกแต่เครื่องหยกที่พบในอุสานมีน้อยมาก เรื่องราวของศิลปะสลักหยกในสมัยราชวงศ์ชิง จึงจำต้องอาศัยการค้นพบในมีทางโบราณคดีจากได้พื้นดินอีก

เครื่องหยกสมัยราชวงศ์ยั่นนั้นรับสืบทอดมีการสลักได้อย่างละเอียดสวยงามจากการสลักหยกในสมัยจันกั่ว แล้วพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมหยกของประเทศไทยในสมัยราชวงศ์ชิง จึงจำต้องอาศัยการค้นพบในทางโบราณคดีจากได้พื้นดินอีก

หากเครื่องประดับ หยกสำหรับตั้งโชว์รวมเครื่องหยก 4 แบบ ที่สามารถทำให้เห็นลักษณะของผีมือสลัก หยกอย่างมีมาตรฐานของสมัยราชวงศ์ยัง คือ หยกสำหรับผู้ปักคนดาย และหยกตั้งโชว์

เพื่อต้องการไม่ให้ศพเน่าเปื่อยจึงมีการทำหยกสำหรับใส่หัวคนดาย ซึ่งมีการทำเต็้อมหยก หยกสำหรับปิดทวารทั้ง 9 หยกสำหรับใส่ปากคนดาย และหยกสำหรับตีโไอที่มีอ รวม 4 ชนิด เสื้อหยกนั้นจะมีลักษณะแตกต่างกันด้วยฐานะชาติตรรกะ ตำแหน่งทางราชการของคนดาย โดยแบ่งเป็นด้วยสำหรับผู้แฝงหยกเป็นด้วยทอง เงิน สำริด แต่ก่อตั้งกันไป หยกปิดทวารทั้ง 9 ก็คือหยกบิดู ตา ปากมูก ทวารหนัก และอวัยวะเพศ จุดมุ่งหมายก็คือเพื่อใช้เป็นที่ปิดกันพลังจากภายในร่างกายไม่ให้ออกมาทางทวารทั้ง 9 ทำให้ศพไม่เน่าเปื่อย หยกสำหรับผู้ปักศพในสมัยราชวงศ์ยังมีมากมาย แต่เมื่อในการสลักไม่สูงนัก สิ่งที่สะท้อนให้เห็นผ่านมือที่มีมาตรฐานของการทำเครื่องหยกนั้นคือหยกตั้งโชว์เป็นเครื่องประดับ การทำหยกชนิดนี้เป็นการสลักตามของจริงมีม้าหยกท่ากระโนน หมีหยก เหยี่ยวหยก หยกสิริมงคล เป็นต้น หยกเหล่านี้มักเป็นผลงานสลักนูนสูงหรือเป็นประติมารมลอยด์ เป็นศิลปกรรมที่รวมเอาแบบอย่างทางศิลปะอย่างเด่นชัดของสมัยราชวงศ์ยัง แนวโน้มการเสื่อมลงของการประดับเครื่องหยกของราชสำนักยัง เห็นได้จากแผ่นหยกที่สำหรับใช้ห้อยหรือแขวนที่เรียกว่า อวีกเม้า อวีชี เป็นต้น เมื่อไม่นานมานี้การขุดคันพบหยกเครื่องประดับเป็นจำนวนมากจากสุสานพระเจ้าหนานเอี้ยวหวานในเขตหลังหนานในสมัยราชวงศ์ยัง ซึ่งมีหัวเข็มขัดรูปมังกรเลือในรูปร่างเดียวกัน และถ้วยหยกขุดฉลุลายมังกรทรงส์เป็นผลงานที่สวยงามที่สุด นับเป็นของที่มีค่ามหาศาลที่พบน้อยมาก เครื่องหยกประดับด้วยลวดลายในสมัยราชวงศ์ยังนั้นนอกจากลายเมล็ดข้าวเกี่ยวกันของสมัยจันกั่วแล้ว ยังนิยมทำลายหน้าเทาเที่ย และลายมังกรกล้าย

ในสมัยราชวงศ์ยังตะวันออก ลายเส้นนูนสูงและมนต์กำลังมาได้รับความนิยมอีกครั้งหนึ่ง และนิยมในด้านการวาดภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ภาพทำด้วยลายเส้นสลักนูนต่ำรูปตงหวาน กง และชื่นหวานหมุ่บัน แจกนหยกที่ขุดคันพบจากเมืองตั้งหย่วนมณฑลเหอเป่ย

ในประวัติศาสตร์ศิลปกรรมเครื่องหยกของจีนมีระยะเวลายาวนานมากกว่า 3 ศตวรรษคั่งจนถึงสมัยสามก๊ก夷จันและราชวงศ์เหนือได้นั้น เป็นช่วงที่ศิลปกรรมทางด้านนี้ตกต่ำที่สุดในช่วงความเจริญทางด้านศิลปะการสลักหยกจากสมัยราชวงศ์ยังถึงสมัยราชวงศ์ถัง ดังนั้นเครื่องหยกที่ขุดคันพบจึงน้อย ทั้งยังมีร่องรอยของสมัยราชวงศ์ยัง ที่นับว่าเป็นผลงานใหม่ ๆ นั้นก็มีเพียงแก้วหยก และตะเกียงหยก ซึ่งก็ถูกไม่สมดุลกับศิลปะการสลักหินประดับหน้าสุสานและศิลปกรรมทางศาสนาพุทธที่เจริญขึ้นอย่างรวดเร็วในสมัยนั้นเลย เมื่อสอบค้นถึงสาเหตุก็เพราะคนในสมัยนั้นไม่ค่อยนิยมการสลักหยกแต่นิยมรับประทานหยกจากอิทธิพลของความคิดทางด้านเทพเทียนและการปูรุ่งยาเม็ดวิเศษของศาสนาเต้านั้น การแสวงหาหยกและการรับประทานหยกจึงเป็นที่นิยมกันอย่างเป็นบ้าเป็นหลัง ดังคำที่กล่าวว่า “หยกคือยาวิเศษ แต่หา

มาได้ยากมาก” “ผู้รับประทานทองก็จะมีชีวิตดั่งทอง ผู้รับประทานหยกจะมีชีวิตดั่งหยก” ดังนั้นความนึกคิดเกี่ยวกับคุณค่าของหยกทางด้านศิลปะและพิธีกรรมจารีตประเพณีที่มีมาตั้งแต่เดิม มาถึงตอนนี้ได้หายไปหมดสิ้นแล้ว

เครื่องหยกที่มีเชือดเสียงในสมัยราชวงศ์สุยก็คือกระดุมทองและตะเกียงหยกขาวที่ขุดคันพบในสุสานของหลี่จิ้งชุน การสลักและการขัดหยกทำได้อย่างละเอียด เนื้อยกซุ่มชิ้นมันหวานสีอ่อนนวลทั้งทองและหยกสูงประกายให้แก่กัน ทำให้ดูสวยงามสูงสง่างามนัก

เครื่องหยกสมัยราชวงศ์ถังแม้นว่าจำนวนไม่มากนัก แต่เครื่องหยกแต่ละชิ้นที่พบจะมีค่ามหาศาล ทั้งมีการสลักหยกดีเลิศ ช่างสลักหยกในสมัยราชวงศ์ถังได้รับความรู้ที่สั่งสมมาจากการพากษา ภาพสลัก และศิลปกรรมจากເອເຊີຍກາລາງ แล้วนำมาสลักเป็นเครื่องหยกที่มีแบบอย่างเฉพาะทำให้สมัยราชวงศ์ถังมีความเจริญสูงสุดทางด้านนี้ ถ้ายังไงดูก็คงไม่ใช่เรื่องที่คาดเดาได้ ถ้าหันมาดูรายหัวสัตว์ ก็คือการสลักหยกตามของจริงของสมัยราชวงศ์ถังที่เป็นหลักฐานทางวัตถุทำให้เห็นถึงการติดต่อทางวัฒนธรรมระหว่างตะวันออกและตะวันตกอีกด้วย

ช่วงเวลาระหว่าง ค.ศ. 960 ถึง ค.ศ. 1234 นั้น เป็นช่วงที่ประวัติศาสตร์จีนมีแต่การเผยแพร่องค์ความเป็นใหญ่และการแตกแยกของราชวงศ์ซึ่ง เหลียว จิน สมัยราชวงศ์ซ่งเป็นผลต่อเนื่องจากการลากดของสมัย 5 ราชวงศ์ แม่นว่าราชวงศ์ซึ่งจะไม่ใช่วัชภัลที่เข้มแข็งและเจริญรุ่งเรืองมากแต่ในประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของจีนแล้วจัดว่าเป็นยุคสมัยที่มีความสำคัญมากสมัยหนึ่ง ในสมัยซึ่ง เหลียว และจิน ต่างรุกรานสู่กันและกันต่างไปมาหากันและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดทางด้านการค้า เศรษฐกิจ ศิลปะวัฒนธรรม ศิลปะในการสลักเครื่องหยกเจริญขึ้นพร้อม ๆ กัน พระเจ้าซ่งอุยจงเจ้าเจี้ยองโนรับประทานหยกเป็นชีวิตจิตใจ การเจริญขึ้นของวิชาโลหะ hin การเจริญรุ่งเรืองของการรวดภาคด้วยผู้กัน ความเจริญรุ่งเรืองของเศรษฐกิจในเมือง แนวการสร้างงานศิลปะที่ไม่มีเบี่ยงไปทางด้านยึดถือความเป็นจริงเป็นหลักและตามวิถีชีวิตความเป็นอยู่ล้วนเป็นผลต่อกลุ่มเจริญขึ้นของการสลักเครื่องทอง หยกในสมัยซึ่ง เหลียว จิน นิยมใช้หยกและทองเป็นเครื่องประดับมากที่สุด หยกที่ใช้ในพิธีกรรมได้ลดความสำคัญลง แต่หยกที่เป็นของขึ้นชุมกลับเป็นที่นิยมมากขึ้น เครื่องหยกได้ถูกนำมาใช้ใกล้ชิดกับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันมากขึ้น ถ้ายังหยกๆ ไปบัวของสมัยราชวงศ์ซึ่งได้ หยกสำหรับห้อยประดับลายดอกไม้ฉลุของสมัยราชวงศ์ซึ่งหนีอ หยกสายน้ำในถุงใบไม้ผลิ และหยกภูเขาแห่งถุงใบไม้ร่วงของชาวเหนือเจ็นและชิตาน ก็คือตัวแทนของมาตรฐานในการสลักหยกในสมัยนี้

นายสมัยราชวงศ์หยวนจะรับแบบอย่างทางศิลปะจากสมัยซึ่งแลกเปลี่ยน ซึ่งเลือกสรรเอาไว้ที่ได้เด่นที่สุด งานด้วยอย่างที่สำคัญคือหยกจากภูเขาตู้ชานซึ่งเป็นแหล่งหินหยอกแหล่งใหญ่สุดโดยสลักกู่ปั่งตามรูปลักษณะของก้อนหยอก ทำเป็นรูปเทพและสัตว์ในน้ำต่างๆ แห่งกว่าบันคันล้านคันน้ำทำให้เนินถึงพลังแห่งจิตวิญญาณของคนสมัยราชวงศ์หยวนว่ามีความกล้าหาญเก่งกล้าเพียงใด

เครื่องหมายของจีนได้เจริญถึงขีดสุดในสมัยราชวงศ์หมิงและชิง เนื้อหากสายงาน สลักด้วยผู้มีอัลเอยด์เป็นเลิศ ทั้งรูปแบบก็หลากหลาย ของก็มาก มีผู้ใช้หยอดอย่างกว้างขวาง ล้วนเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีมา ก่อน คนในราชสำนักหมิงและชิงต่างชอบหยอดจันกลาภ เป็นความนิยมอย่างบ้าคลั่ง องค์พระจักร พระเดชเสียนหลงทรงไม่ละเว้นที่จะสนับสนุนให้คนชอบหยอดมากยิ่งขึ้น ทั้งยังพยายามหาทฤษฎีเพื่อเป็นหลัก ฐานมาประกอบความรักหยอดของพระองค์ เครื่องหมายที่ขุดคันพบจากสุสานดังหลังอันได้แก่ ขามหยกใน สมัยราชวงศ์หมิง งานหยอดกู่ปักลีบดอกเบญจมาศในสมัยราชวงศ์ชิง และภาพสลักหินยูงสาว ได้ริมแม่น้ำด้าน คุ่ง ล้วนเป็นของใช้ในราชสำนักทั้งสิ้น ในสมัยนี้ร้านค้าหยอดของชาวบ้านเจริญรุ่งเรืองมาก ที่ชื่อญจวนจูซึ่ง ของของเมืองชูจูเป็นศูนย์กลางสลักหยอด “ในสมัยราชวงศ์หมิงแม้ว่าหากสายงานจะไปรวมอยู่ยังเมือง หลวง แต่ฝีมือสลักได้สวยงามต้องยกให้เมืองชูจู”

เครื่องหมายในสมัยราชวงศ์หมิงซึ่งนั้นมีมากมายหลายรูปแบบ ภาชนะใส่ชาเหล้าก็เป็นที่นิยมกันมาก มีการเลียนแบบเครื่องหมายโบราณกันอย่างมากมาย มีรูปเต่า ช้าง แจกัน ติ่ง เกิง ตามแบบเครื่องหมายโบราณ ภาชนะรูปอื่นๆ สำหรับของสมัยราชวงศ์ แต่ลวดลายประดับกลับจะท่อนให้เห็นถึงความเข้าใจของช่างสักหอย กานศิลปกรรมเหล่านี้ก็คืองานด้วยร่างของผลงานสมัยราชวงศ์หมิง ซึ่ง เครื่องหมายมีความเกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมในช่วงความเป็นอยู่ที่แยกกันไม่ออก นักประชารณ์เรียนหนังสือ วาดภาพก็จะมักใช้หยกเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องเรียนโดยเป็นภาชนะใส่น้ำล้างผู้กัน ที่ตั้งผู้กัน กระบวนการใส่ผู้กัน แห่งนั้นจะมีอยู่ ที่หัวกระดาษ ที่วางแขน เป็นต้น หรือแม้แต่การใช้หยกเป็นเครื่องประดับสำหรับตั้งโต๊ะทำงาน เครื่องหยกที่เรียกว่าอ้วซานจื่อ คือเครื่องหยกแบบใหม่ในสมัยราชวงศ์ชิง ภาพวาดพระเจ้าอ้วสร้าง เชื่อกันว่า คือ ภาพ อ้วซานจื่อ ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศจีนในบัดดูบันนี้มีรังเหลืออยู่ช้างในสมัยราชวงศ์ชิง ได้รับเอกสารของรอยของความสำเร็จในการสักหอยของเครื่องหมายชื่อต้าน ของเชียงกั๊ง แล้วใช้สักหอยที่มีเนื้อบางเหมือนกระดาษ บางเบาและสวยงามเรียกว่า เครื่องหยก “ฟานจัว”

เครื่องหมายราชวงศ์มีรูปได้รับการแสดงออกของภาพวาด การสลักภาพ งานศิลปกรรมแบบต่าง ๆ แล้วนำมาระบุเข้ากับความนิยมเรื่องลายเส้นนูนสูงเส้นนูนต่ำ ลายเรียบนูน ลายเว้า ลายนูน ฉลุลาย ภาพ 3 มิติ เชี่ยวเชื่อ ชaway ต่าง ๆ ของการสลักยกที่มีมาแต่โบราณ แล้วนำมาระบุรวมเข้าด้วยกันอย่างประسانกลมกลืน จึงทำให้ผลงานสลักหยกถึงจุดยอดของงานศิลปกรรม

เครื่องหมายของจีนได้ผ่านขั้นตอนวิถีตามการมาถึงเจ็ดพันกว่าปี ได้ผ่านมือซ่างสักผู้มีมือ
ละเอียด สวยงาม จนนับจำนวนไม่ถ้วน ผ่านผู้ซึ่งชุมชนหยกซึ่งเป็นนักปักครองหรือนักเล่นหยกมาตลอดทุก
ยุคทุกสมัย ผ่านนักการีตประเพณีศึกษาที่ได้พิจารณาถึงความงามของหยก สุดท้ายได้กล้ายเป็นสิงของที่มี
ปาฏิหารย์เหนือธรรมชาตินิดหนึ่ง ที่มีให้คุณประโภตนในทุก ๆ ด้านนำไปใช้ประโยชน์ได้ทุกอย่าง หยกจึง
กลายเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจที่ผู้คนจะขาดเดียวไม่ได้ ในคลังสมบัติทางด้านศิลปกรรมของจีนสมัย
โบราณ หยกคือสิ่งที่ได้รับความนิยมมาตั้งแต่สมัยหินใหม่ ต่อลงมาやりงานถึงเจ็ดพันกว่าปี หยก
จึงมีความสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนอย่างแยกกันไม่ออกจากนั้นหยกจึงค่อย ๆ ผสมผสานเข้า
ไปในอารีตประเพณี พิธีกรรมอันมีมาแต่โบราณ มีลักษณะเฉพาะและมีบทบาทมากจนได้รับความนิยม
มากจนแม้กระทั่งงานศิลปกรรมชนิดอื่น ๆ เช่นมาแทนที่ไม่ได้เลย มีคุณค่ามหาศาลในการนำไปใช้ทาง
ด้านการปักครอง ศาสนา ศิลธรรมจรรยาดังกลุ่มไว้ด้วยผ้าแพรชั้นหนึ่งซึ่งยากที่จะแยกดูความลึกลับได้

หยกเนื้ออ่อน ภาษาอังกฤษเรียกว่า Nephrite เดิมเป็นภาษากรีกมีความหมายว่า ม้ามและหัว
ใจ คนโบราณที่ยุโรปและอเมริกาที่มีอนกับชาวจีนที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับหยก โดยมีความเห็นว่า
การสวมใส่ประดับด้วยหยกจะสามารถขัดสิ่ง Lewrasy ทั้งสามารถรักษาโรคภัยเจ็บไข้ได้ และแล้ว จากการ
นำหยกมาใช้ รวมทั้งการขัดและสลักหยกนั้น และประโยชน์ด้านต่าง ๆ ของหยก ไม่ว่าจะเป็นหยกโบราณ
ของญี่ปุ่น เครื่องหมายของผู้มาลีที่นิวซีแลนด์ เครื่องหมายของชาวอังกฤษอัน และยังมีเครื่องหมายของ
ชาวอาหรับ และหยกโบราณของชาวซีเป้อหลินย่า หยกโบราณยุโรป ล้วนไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบ
กับเครื่องหมายของจีนได้ พวกราษฎร์มีการใช้หยกเป็นสั้นความเป็นมากรสีบล็อกไม่ได้เนื้อหยกหยาน การทำ
ด้วยฝีมือหยาบ รูปแบบกันน้อย ทั้งประยุกต์ที่นำมาใช้ก็แคบ เครื่องหมายของจีนจึงมีความสำคัญต่อประวัติ
ศาสตร์ศิลปกรรมการสลักหยกของโลกอย่างไม่มีผู้ใดเสมอเหมือน ประเทคโนโลยีเจ้ามีแหล่งหินหยกมาก ทั้ง
ยังมีมือในการสลักหยก เครื่องหมายของประเทคโนโลยีจีนจึงดูโดดเด่นเป็นแหล่งวัฒนธรรมโลกทางด้านเครื่อง
หยกแต่เพียงแห่งเดียวที่ท่องประกายแสงสด ได้เป็นที่ต้องตาแก่ผู้พบเห็นอย่างนัก

